

tollere conat' vt sic possit in regi-
one idest in populo ad libitū im-
perare Quia igit' per fortitudi-
nem preualere contra istos non
pōt. iam aliam viaz querit iphis
q; cōuinū mūdane p̄speritatis
preparat et vino deliciarū ip̄os
inebriat Quos p̄ certo cū bene
vident letos et ebrios a vino. i.
mundi p̄speris bene plenos tūc
se a occultos suos socios idest tē-
ptationes cōtra eos armat et sic
de diuersis vicij' eos temptans
pro voto superat atq; necat Et
sic totum cōuinū quod parauerat
et mūdi totam gloriam in lu-
ctum et tristitiam eis mutat. ij^o
regum xij. Cū temulētus fuerit
amon vino partite et interficite
eū. Vel si vis dic q' iste dyabo-
lus qui videt scz hominē bene le-
tum et in cōuinio mūdane p̄spe-
ritatis imersum tūc occultos su-
os socios scz mortem et infortu-
nia cōtra eū vocat et sic p̄ morte
temporalem et eternam ip̄os i-
terficiat. **Sup̄ ca^o ix.** Cōuersē sūt
nupde in luctum a vox musicorū
suorū iu lamentum

Explicat moralizatio p̄mi macha-
beorū. **Incipit moralizatio
secundi machabeorū**

Antiochus rex ay
esset in perfide et i-
mensus exercitus
ay eo auaritia du-
ctus voluit tēplū
naneē vbi thesauros abscondi-
tos esse audierat spoliare. sed p̄si-

lio sacerdotis seductus cū pau-
cis templū vt pecunias accepe-
ret est ingressus Sacerdotes ta-
men templū statim clausurunt
et aperto templi aditu mitten-
tes lapides ipsum cū suis occide-
runt et mēbratim diuidentes am-
putatis capitibus exterius pie-
cerunt. **Iste antiochus** qui inter-
pretat' paup̄ filēs signat' pau-
perem ambitiosum qui se fingit
silentem et benignū esse. **Iste sci-**
ens q' i tēplo ecclesie sūt mlti di-
uiciay thesauri multa pingua
beneficia: sūme mitit' ibidem in-
trare et ibidem dignitatem obti-
nere. et hoc non vt possit profi-
cere sed potius vt possit thesau-
ros possidere. **Quod vidēs sacer-**
dos rectoz hui' tēpli scz d's ip̄m
quandoq; intrare permittit h' tā-
dem vbi non sperat occultum ad-
itum scz mortem et infortuniū
sibi aperit. lapides tribulationū
in eum dimittit et sic ipsum occi-
dit et eum mēbratim diuidit in-
quantum corpus ab anima dis-
iungit. Et sic non solum ip̄m im-
mo illos quos secū duxerat idest
nepotulos a alios quos in eccle-
sia promouerat capitibus idest
potentia et v̄tute p̄uat et eos de
templo suo idest de statu ecclesi-
astico eijcit atq; fugat. **Eiecto at**
et mortuo malo p̄lato sui etiam
cū ip̄o deficiunt et a dignitatibz
in h' tēplo indigne obtētis vt cō-
muniē eijciuntur. **Osce ix.** Prop-
ter maliciā adinuetionū eoz de

domo mea eijcā eos. **¶** Vel dic
q̄ illud tēplū ydolorū figt mū-
dū vel mūdi statū. qz sciz nanee
interptat pascua. vel ḡmē pul-
chritudinis. p̄ eo q̄ mūdus pul-
cher et germinās illis videtur.
qui eo pascūt a delectant. **¶** Istū
ergo tēplū antiochus. i. hō ali-
quociens intrat indiscrete et ei?
negocijs se implicat a hoc quia
diuicias acquirere sperat. quas
sacerdos et rector hui? tēpli dy-
abolus sibi p̄ suggestionē p̄mit-
tit ita q̄ ipsū ad ingressum h? p̄
sp̄e inuitat. **¶** Verūtamen sic fit q̄
dū iste nō aduertit. et dū ad ha-
bendū thesaurū intēdit iste sac-
dos suus dyabolus qui ipsū in-
trodūxit aditum occultū subite
mortis sibi apit. et occultos soci-
os suos scz tribulacōes et casus
contra eū inducūt. ipsum tempo-
raliter occidit et capite. i. aīa ip-
sū exiit mēbra eius. i. diuicias
alijs distribuit et sic eū de tēplo
h? mūdi eijcāt. **¶** *Nachab. xxv.* Ser-
uū inutilem eijcite in tenebras
exteriores. **¶** Cū filij israhel cap-
tīui dudū in p̄fidē ducerent sac-
dotes qui tūc erāt dei cultores
acceptū ignē de altari in valle v-
bi erat puteus altus et ficus ab-
sconderūt. et puteū obstruxerūt
tādē cum post septuaginta an-
nos populus duce neemia i iu-
deā reuēiret. et neemias p̄ sac-
ficando ignē hrē vellet misit ne-
potes sacerdotū ipsoꝝ ad puteū
antedictū. **¶** Ipsi vero nō ignē sed

aquā crassam inuenerūt in pu-
teo isto q̄ iussu neemie sacrificiū
tā ligna q̄ carnes asperserūt. Sic
vero vbi sol refulsit q̄ p̄us erat i
nubilo ignis magnus m̄ accēdi-
t q̄ totū sacrificium deuorat. de
residuo aque predicte iussu nee-
mie lapides p̄funduntur ex qui-
bus mox ignis erupit a lumen
de altari emiauit et p̄cessit. **¶** Rex
vero p̄say hīs auditis a proba-
tis sacerdotes honorauit. et ma-
nu p̄pria dona plura eis dedit.
¶ **I**sta solēt mistiā p̄ alijs ex-
poni sic. **¶** Dicunt enim q̄ vallis
ista que est locus infimus sta-
tum significat subditorum. pu-
teus iste significat conscientias
eorundem. **¶** **I**sta est igitur veri-
tas. q̄ antiquitus patres nostri
scz fidei et ecclesie fundatoēs ab-
sconderunt ignem spiritus sanc-
ti diuine dilectionis feruoris et
deuotionis in puteo qui erat in
valle idest in cordibz subditoꝝ.
et hoc quia tunc puteus nullas
aquas voluptatis habebat s̄ in-
ficitate paupertatis et abstinē-
tie p̄sistebat. et ideo nō mirū si
ignē istū poterat continere quā-
do q̄ ipsū p̄s̄ extinguē nūq̄ e-
rat. **¶** *Ps̄a. p̄o.* Succēdet vtrūq̄ si-
mul et nō erit qui extinguat. **¶** S;̄
reuera nepotes istoꝝum sacerdo-
tum scilicet moderni predicator-
es et prelati satis possunt hodi-
e in vallis hui? puteo. i. conscia
modernoy istū diuinum ignem
querē quia vix aut numq̄ p̄nt

ibi ipsum repire: aqua enim crassa id ē carnalitas et voluptas ibi in habundancia reperitur. ignis vero diuini aōris et feruor deuo domis totaliter ibi non habetur **Sapie. xvij.** Ignis quidem nulla vis poterat eis lucere. quid igitur dico q̄ ista aqua viciorū voluptatis debet inde p̄ confessionem et penitenciam extrahi a lingua nostrarū affectionū et sacrificia nostrarū operationum debēt inde p̄ continenciam nostre precedentis carnalis vite et memoriā aspergi lapides id est nostri cordis ducticia debet inde similiter circūfundī a sic sol diuine gracie qui prius a nobis fuerat obnubilatus et fulgebūt. et ignis predictus in nob̄ spiritualiter succendetur quia apposicio aque crasse id est recordacio nostrorū peccatorū ignez diuini amoris et feruorem deuocōnis et contriciōnis generat et h̄ potissime quādo sol diuine gracie mentem irradiat **Treno. p̄mo** De excelso misit ignez in ossib̄ meis et erudiuit me **Jer. xx.** Factus est enim i corde meo quasi ignis estuās. que pro certo si fecerimus lumē bonorū exemplo rum ab altari cordis erūpet. rex vero id est p̄ncipes seculaēs h̄is cognitis dona temporalia nob̄ efūdent **Cōstat** enim q̄ p̄ncipes seculare nob̄ bona facerent multa si ignem diuini amoris in nob̄ habundancie viderēt **Hic** sup̄ locum istum dicit **Aug.** sicut in

adentaliter ponitur in hystoria scolastica sup̄ primū libru ma chabeorū q̄ ignis qui toto tpe captiuitatis babilonicę sub aq̄s vixerat extinctus ē quādo ab antiocho venditum est yasomi sac̄do cum **Qd** ad hoc potest allegari q̄ ignis spūs sancti et diuini amoris quem nulle aque tribula doī extinguere poterant p̄mo primitiua ecclesia sub tribulacionū aquis inextinguibilis p̄maebat **Iuxta** illud **Canē. viij.** Aq̄ multe non poterunt extinguere caritatem. nunc ex toto extinctus videtur in ecclesia pro eo q̄ iam in multis locis sacerdotū per symoniam est venale et iam regnante auaricia ab antiocho rege id ē a malis veditur. a iasone vero. i. ab ambiciofis compatitur propt̄ quod ignis diuine gracie et amor spiritus sancti i ecclesia m̄orat.

Sicut hic dicitur quae comestor recitaturbi agit d̄ virtutib̄ ieremie archa testamenti dudum facta p̄ moy sen in deserto miro modo fuit abscondita. inuenit enim i descripcionibus **Jeremie** q̄ ipse videns captiuitatem babilonicam innere archam cum ea contentis et tabernaculum accepit et in desertum in monte vbi moyses providenda terra promissionis ascēdisse legitur deportauit ibiq̄ speluncam reperit et ibi vltimo sibi lapis apertus est qui absortis archa altari in celi et tabnaulo

Nachab.

iterum se reclusit. Jeremias vō
ī isto lapide solo tactu digiti no-
men dei tetragramatō scripsit. et
ostium signaculo dei clausit. Nu-
bes vero statim locum istū co-
peruit. ita q̄ nullus postea locū
indicare potuit. In fine tamē tē-
porū cum deus cōgregauerit ple-
bem suam. columpna ignis et
nubis ibi demonstrabitur et ma-
iestas domini sicut tēpe moyfi
reuelabitur. et sic locus iste ab
omnibus cognoscetur. **J**ere-
mias. qui interpretatur excelsus
domino significat bonum prela-
tum in mente et affectione vsq; ad
caelestia exaltatum. **I**ste imminē-
te babiloica captiuitate. idē tēp-
tationum dyaboli potestate. et
in mūdi aduersitate montem cō-
tēplacōnis debet ascendere et in
montem penitētie scēdere et ad
spelūcam religionis vel humili-
tatis applicare. **P̄s** Ecce longa-
ui fugiens: et mansi in solitudine
Secum habet archam testamē-
ti. i. diuine legis meditacōnem
altare incēsi. i. deuocōnem: tab-
naulum portatile. i. mundi cō-
temptum portatē. que petram et
speluncam. i. boni fratres et hu-
miles debent ab eo accipere et sor-
bere. et hīs receptis seipsos p̄
sui custodiam et inanis glorie fu-
gā claudere. virtutes et merita
que possident a visib; hoīm oc-
cultare. et noīe dei per deuocō-
nem signati nubeq; puritatis co-
operati locum suū nō debent aliis

is pandere. sed potius ignoti a se-
cularib; pmanere. sic sancti reli-
giosi antiquit? faciebant qz ig-
noti esse hominibus cupiebant
Unde ieremie tricesimo septimo
capitulo dicit. **V**ade abscondere
et nemo sciat vbi sis. **H**ec debet
boni religiosi facere quousq; in fi-
ne seculi. deus ipsos decreuerit
declaraē et virtutes eorū in mū-
do corā hominib; manifestaē. **M**a-
thei septimo **I**ntra in cubiculum
tuum et clauso hostio ora prēm-
tuū et cetera.

Tempore omie summi sa-
cerdotis ciuitas scā ibe-
rusalē in omni pace ha-
bitabatur et leges diuine serua-
bantur. quod vtiq; propter istū
us sacerdotis pietatem fiebat q̄a
mala habebat odio. et iusticiam
seruabat. ipsi rēges et principes
locum summo hōre ducebant.
et templum magnis munerib;
illustrabāt. **U**nde et seleucus rex
asie de proprijs redditibus sūp-
tus sacrificiorum dabat et solue-
bat de proprio quicquid ad sa-
crificia pertinebat. **S**ic vero.
quando in iherusalem et in tem-
plo idest in ecclesia vel religione
est summus sacerdos omias id-
est rector aliquis iustus homo
tunc propter pietatem ipsius ip-
sa ciuitas iherlēm idest ipsa eccle-
sia sibi commissa in pace habi-
tatur et leges diuine idest regu-
laēs obseruantie ibidem a sub-
ditis obseruantur reges etiā et

principes ipsum templum id est
 ipsum ecclesiasticum statum hono-
 rant donis et muneribus ipsum di-
 tant sacrificio honorum opin accep-
 tant. Presencia enim et providentia
 honorum prelatorum causa est pa-
 cis et prosperitatis ecclesiarum.
Et credo qd si prelati et alij eccle-
 astici essent boni. seculares erga
 eos benigniter se haberent et ec-
 clesie eorum pace et diuicijs ha-
 bundarent: sed quia modernis
 temporibus multi ecclesiastici iue-
 niuntur pessimi ideo seculares con-
 tra eos sunt iniqui **Psalmus xxxiiij.**
Sicut populus sic sacerdos. **Hic**
 dicitur qd symon templi preposi-
 tus moliebatur obfistete sibi prin-
 cipe sacerdotum iniquum aliquid in
 ciuitate sancta **Sed** qz onyas su-
 mus sacerdos et pontifex suis ma-
 licij resistebat ideo implere non
 poterat quod volebat. quapropter
 iste ad regem seleucum ppe-
 rans et erarium plenum pecunijs in
 templo ecclesie afferens ipsum ad
 spoliandum dictum erarium indu-
 xit et dictas pecunias non pertinere
 ad rationem templi vel sacrificio-
 rum. sed potius ad vsus publicos
 asseruit quapropter ipse ad re-
 gem pertinere demonstrauit. et ideo rex
 pro templo spoliando helyodo-
 rum iherosolimam destinauit.
Symon iste significat symoni-
 acos qui in ciuitate ecclesie semp-
 tituntur mala tractare iniquitates
 et symonias machinare. que pro-
 arto quando proficere nequeunt et

vident qd onyas summus pontifex
 id est boni ecclesie prelati ipsos
 impediunt. solent ad regem id est
 ad principes seculares se conuertere
 utpote quando sunt uxorati et
 bigami vel principum officiales
 et sic quando apud prelatum nichil
 possunt. solent apud mundanos
 principes suas malicias prociua-
 re et tunc non cessant ipsos ad the-
 sauros ecclesie depredandos totis
 viribus animare. **Aliunt** enim qd
 templum ecclesie est plenum pe-
 cunijs et thesauris. **Aliunt** etiam
 qd illud erarium templi ad regem et
 ad publica negocia debet pertinere
 et qd principes ipsum licite pos-
 sunt tollere. **Sic** igitur isti biga-
 mi et curiales clerici maritati pre-
 alijs ecclesie nocent. et ad rapien-
 dum bona ecclesiarum et molestan-
 dum clericos. principes excitant
 et inuocant et ad hoc mittunt helyo-
 dorum. id est malos officiales et balli-
 uos paratos. sicut ad leuam per de cle-
 ricis uxoratis vel bigamis qui
 in ipsis regum curijs vel consilijs
 commorantur. quia pro certo no-
 cere ecclesijs et accusare clericos
 pre alijs dimoscuntur. **Unde** in ca-
 pitulo sequenti dicitur. **Symon**
 delator pecuniarum male loque-
 batur de onya. **Dicitur** hic qd
 helyodorus qui erarium templi
 spoliabat a duobus angelis sibi
 apparentibus fuit acciter verbe-
 ratus et plagis impositis semivi-
 uus relictus. **Sed** tandem onye
 summi sacerdotis precibus est sanatus.

ciuitatū iura destituēs praua sta-
tuta sanxiuit. Ita q̄ sacerdotes
circa altari^s officia nequaq̄ dedi-
ti erant. sed cōtempto templo et
sacrificijs neglectis palestris et
ludis vacabant et p̄mos hono-
res nichil habentes greca^s glori-
as optimas deputabant a bis si-
miles esse per omnia cupiebant
quos pauloante hostes et perē-
ptores habuerant. **Iste Jason**
qui interpretat^r desiderans siḡt
ambiciosum qui honores a emi-
nencias desiderare nō cessat. **pū-
ri** Tota die cupiscit a d̄siderat
Antiochus qui iterpretat^r pau-
per silens vel pauperis silentiū
malum superiorē signat q̄ pau-
peres subditos grauans ipsos si-
lentes et tristes efficit inquantū
pre timore ipsius nullus est qui
loqui presumat. **p̄mo Mach. p̄-
mo** Accepit spolia multitudin^s
gentium: et siluit terra in cōspe-
ctu eius. **Ista** est ergo veritas q̄
Jason idest malus prelatus nō
parat omie nec ratione fraternita-
tis nec rōe bonitatis. quia tales
non parcunt alijs cōsanguineis
vel iustis quin eozū sacerdotiū
ambiant et officia concupiscant
Ideo sepe fit q̄ ad regem antio-
chum idest ad malum prelatum
se transferunt et mediante pecu-
nia sacerdotium idest beneficiū
acquirunt p̄priosq̄ fratres et
amicos a statibz suis deponunt
Je ix Omnis frater supplantā^s
supplantabitur. et omnis inimi-

cus fraudulēter incedet aē. **Ta-
lis** igitur ambitiosus statim q̄n
ante principatum rebit^r vel ad
prelationem sublimatur. legitti-
ma ciuium iura idest bonas con-
suetudines sibi subiecti populi
destruere molitur. et praua statu-
ta pro viribus instituit et secta-
tur. cōtribules idest suos amicos^s
et familiares ad ritum gentilem
idest ad secularem lasciuā indu-
cere cōprobat. **Illud** em̄ vide-
mus de malis q̄ plus cupiunt
nepotulos eozū ritus et mores
gentiles. i. seculares et lasciuos
habere q̄ q̄ israhelites idest viri
iusti fiant. **Unde** de talibz pōt di-
ci illud **Osee ix** Ducet ad inter-
fectionem filios suos. **Quid** plu-
ra. **Reuera** regnante tali prelato
sacerdotes idest inferiores subdi-
ti non vacant ad altaris officia
peragenda s̄ potius cōtempto
cultu et ritu templi ecclesie v^t al-
taris et neglecta regulari obser-
uancia discipline. moribzq̄ reli-
gios^s depositis: p̄m^s moribz id ē
sanctoz patrum moribus et cō-
ditioibus vilipensis. ludis secu-
laribz se implicant et greca^s glo-
rias idest seculares mores opti-
mos esse putant. **Hisq̄** ad literā
similes esse cupiunt scilicet secu-
laribus quos hostes multo ciēs
senserunt. **Constat** q̄ seculares
ecclesiasticozū in multis casibz
sūt inimici et tamen fatui ecclesi-
astici ipsi i moribz se cōformāt
ipsisq̄ cupiūt esse similes et ami-

d. Quod potissime videmus de multis nobilibus: qui licet ad ecclesiam veniant dedignat tamen mores religiosos et eccos sequi et in auctis suis actibus conant secularibus formati ita quod quilibet tali possunt seculares dicere Et tu vulneratus es sicut et nos. et nri similis factus es. **Ma. nono**
Hic dicit quod iason qui propter fratrem a sacerdotio repulerat et sacerdotium muneribus obtinuerat. quod die quendam iniquum qui dicitur menelaus ad regem antiochum cum pecunia destinauit. Qui eadem pecunia sacerdotium in se retorques iasonem magistrum suum expulit. et sic iusto dei iudicio is qui propter fratrem expulerat. ab alio fraudulenter a suo sacdo con fugatus fuit. **Il** lud allega quod in quo peccat aliquis in hoc punitur. et quod eadem mensura quam mens fueritis etc. **Sap. xi.** et mathei septimo. **I**ustum est ei quod quod alteri infidelis est inueniat sibi alterum infideli. **Gene.** Ab alio expectes quod alteri feceris. **Uel** allega contra ambiciosos qui contra in suis statibus beneficiis et maliciis in iudicium fratrum suorum obtinuerunt finaliter non prosperant. sed supuente tribulatione ab ipsis quandoque vel ab alijs expelluntur. **Ezech. xvij** Ergo ne prosperabit.

Dicitur antiochus rex nequissimus iherosolimam cepisset et templum thesauris et vasibus aureis et argenteis spoli-

asset. et omnes israelitas ad ritum gentium trahere iussisset voluit quod templum iherosolime non templum iherosolime diceretur. sed et templum iouis olimpi publice videretur tunc ei templum luxuria et comessationibus erat plenum et scortationum cum metricis sacris edibus se vltro mulieres ingebant. intro ferentes que non licebant. altare plenum erat illicitis neque sabbata custodiebant. nec dies sollempnes patrum seruabant. nec simplicitate quibus que iudeum se esse ostendebat. ducebant ad ydolorum sacrificia coronati edera baccho canere spellebant. **Sic** vero quoniam diabolus iherosolimam. statum christianitatis ditiois sue propter peccatum subiugavit ante omnia templum. statum ecclesiasticum omnibus bonis spiritualibus spoliavit: thesauros. id est virtutes vasa aurea et argentea. id est personas sapientes et scia mentes spoliavit: filios israel. id est eccos ad ritum gentium. id est ad mores secularis traxit. Ita quod sic videtur iam templum ecclesie non videtur esse dei templum sed iouis quod interpretatur iunius sepans. id est diaboli pro eo quod ibi diabolo plus quam deo seruit et quod cultu dei delicto iupiter. id est iunius diabolus pro vicia ibi colitur et ei mandatis et suggestiombus obedit et hoc propter ex hijs que sequuntur quod iam ut videtur illud templum. id est ecclesie status luxuria et comessationibus est plenum a scortis et metricis est frequentatum edes sacre domus religiosorum mulieribus et conubimis replentur et multa illicita et vicia ibi per omnia obseruantur.

Iamq; sabbata id ē quies mētis
 a contemplatio: solemnitate s
 id est diuina laus a peccatis cef
 fatio ibi non custodiūt sed poti?
 bacho id est vino et ebrietati oēs
 feruunt et coronati hedera id est
 mitore vestimentoy iduti isti deo
 bacho circueunt et in omnibus
 obsequūt ita vt cōcludam? bre
 uiter q; nullus est q; dicat se iude
 um id est qui gloriatur dici religi
 osus vel presbiter sed potius in
 secularibus actibus gloriantur
 et potius videri seculares q; cleici
 delectantur. Sic igitur templuz
 illud est mirabiliter pollutum p
 antiochū dyabolū et euerfū ps.
 Deus venerunt gentes id ē gen
 tiliū mores in hereditatem tuaz
 ac. **Maū ij.** Porte flumiorū aper
 te sunt et templum ad soluz di
 rutum est. **S**ub psecutione au
 tiochi due mulieres delate sunt
 suos pueros circūdisse: qui sta
 tim a gentib? pueris ad mamil
 las suspēns fuerunt p muros p
 apitate. Quidam eciam qui sab
 batū colē voluerūt a ad spelūca?
 fugerūt nolētes se defendē flam
 mis a gentilibus pierunt. **N**ole
 bat enim antiochus q; alique ma
 tres pueros suos circūderēt vel
 q; diem sabbati custodirēt. **S**ic
 vere dyabolus nunq; voluit q; a
 lique mulieres id est prelati pu
 eros id est subditos laborent cā
 adere id est a vicijs refecae. vel q;
 aliqui studeant sabbatum spūa
 le et tempale custodire hoc est a

vicijs cessare a quieti mentis pa
 care ac festa spiritualiter celebra
 re. **H**inc est q; ille matres id est
 prelati qui hodie puulos et sub
 ditos a vicijs circūdisunt de mu
 tis id est de altis statibus precipi
 tantur: pueri circūdisi id est boni
 subditi bene correcti a dyabolo a
 ministris eius tyrannis vna au
 bonis suis mēibus. tribulaciomi
 bus subiciuntur et i eorū mamil
 lis pendentes id est prelatorum
 doctrinis adherentes a dyabolo
 propellunt: sabbata a festa spi
 ritualiter ac tempaliter colentes
 flammis diuersarum tribulacio
 num vruntur. **R**egulare enim ē
 q; taz prelati q; subditi qui a ma
 lo se refecāt et q; diuie laudi ma
 gis vacāt āplius a dignitatib; a
 officijs renūciāt a maiorib; tribu
 lacōib; afficiāt. ps. multe tribu
 lationes iustoy. **H**ic habet de
 eleazarō q; cum omnes iudei cō
 pellerētur sacrificare ydolis a cō
 tra legē carnes ydolatrias a ydo
 lis imolatas comedere ipse noluit
 sed potius mortē sustinere vo
 luit. **Q**uinymmo cū amici sui sua
 derent q; carnes quibus licitum
 est vesci apportarent. ipse se car
 nes porcinas fingeret comedere
 vt sic sub tali silacōne possit mor
 tem euadere recusauit. **E**t elegit
 mori potius q; contra legem car
 nes porcinas comedere vel se co
 medisse fingeret: et hoc ne ipse
 qui senex et vir auctoritatis erat
 malum exēplū iuuenib; daret.

Machab

Non enim nostre etati dignū ē fingē. ne quis adolescētū eleazarū putat nonagenariū ad vitā alienigenarū trāsisse. **I**sta pos sūt allegari exēplariter quōd homines maxie reputacōis quā sūt senes p̄ alijs abstine dūt a malo et h̄ qz vita taliū ab alijs trahit in ex^m et ne alijs occasio sit a malis abstine tenēt: hōrē suū debēt tales graues sollicitē cōsiderare. et potē mortē elige q̄ famā suā quā lōgo tpe vite serua uert oblcāmento vite modicē q̄ supē deturpare dicētes illud pō macha. ix. **M**oriāmur in virtute et nō inferamus crīm glē zē. **V**el dic qz virū honestū nō decz aliquid fingere. et maxie vbi fictio sua in aliorū scādālū potest redundare. **Sap. pō Spūs sanctus sapie fugiet fictū** Si igit p̄hibitū est ne mali fingant se bonos sic nec boni fingant se malos et cetera.

Quoniam iudei cum iuda machabeo q̄ p̄tē eos cū inuenerabili exercitu ueniebat obuiā irēt. et cōtra eū cōmitterēt bellū apparuerūt aduersariis quinqz viti ignei de celo missi in equis aureis decori q̄ iudeis ducātū p̄stabāt quoz duo machabeū mediū habentes armis suis incolumē seruabant: in hostes vero tela et fulmina iaciebāt ex quo cecitate cōfusi et ēpleti p̄ turbacione cadebant. **I**udei q̄ interpretantur glorificantes. ma

chabeus qui interpretatur ingeniosus ingeniosē dominū glori ficans figt bonos subditos fideles qui cōtra thimothēū tirānū diabolū et eius exercitū. i. cōtra tēptacōes et vicia p̄liāt. **I**sti q̄nqz viti bonos p̄latos denotant. q̄ de celo missi et a deo p̄moti et nō a carnis affcōe vel simonia i troducti debēt esse. **J**obis tercio Qui de celo venit sup oēs ē Qui debent eē quinqz p̄ quinqz sensum custodiam: ignei p̄ caritatis amorem: cū equis aureis. i. cum corporibz mundis et castis per castam conuersacionem. **I**sti illos iudeos. i. s̄bditos dūt p̄cedē hō exempla dando: debent protegere se pro eis exponendo. et ad hostes tela et fulmina projcere. ipsorum maliciā repellēdo: prelati contra hostes spirituales idest contra demones debēt iacere tela oracionum suarum: contra carnem tela ieiuniorum. contra mundum tela reprehensionum. contra tirannos tela correctionum et canonicarum sanctionum. **S**ic enim faciendo ipsos cadere faciēt. et subditos q̄s p̄tegunt tutos reddent. **I**deo de quolibet tali bñ potest dici illd̄ **M**athei vicesimo octauo capitulo. **E**rat aspectus eius sicut fulgur. et cetera. **U**nde etiam abbauc tercio capitulo dicitur. **I**n luce sagittarum tuarum ibunt in splendore fulgurantis haste tue in fremitu conculcabis terram.

Vel eadē tela predicacionū de
 bent emittēre et fulgura honorū
 ex emplorum ostēdere vt sic pos
 sint contra spirituales hostes se
 defendere et munire. **I**tem hic
 sup additur cum iudas obtinuit
 set victoriam contra thymotheū
 quidam ex pte thymothei fuge
 runt in gazaram presidium val
 de munitum · inaccessibile atq;
 firmum · qui loci firmitate confi
 si verba nephanda contra iuday
 iactabant · Eo accēsi animo illi
 qui cum iuda erant presidium ex
 pugnaverunt q̄uis esset ierpug
 nabile et cōperūt ac blasphemōs
 et impios occiderunt · Simile di
 citur isra ca. xij. de cūate caphin
Ad hista allegari possūt q̄ nō
 lus debet in loci vel statū sublini
 tate confidere nec propter h̄ ad
 iniurias et molestias inferendas
 suis hostibus prumpere · qz mic
 hil tam firmum quod nō possit
 destrui et ex hoc solent eos con
 tra se forcius animare · deus etiā
 ad talium qui freti protectione
 murorum · id est amicorum adiu
 torum et temporalium honorū
 impugnabiles se esse credunt
 supbiam reprimendā · solet eos
 in manus hostium suorum trade
 re et potentiam eorum penitus
 enervare · Quantūcumq; homo
 fit in loco et statu firmo pacifico
 et seuro vtile est sibi pacifice se
 habere et hostes suos nullatenus
 irritare · ps. Fiat pax in virtute
 tua et abūdancia in turribus tuis

Hic fit mentio q̄ Joppite
 iudeos qui habitabant
 cum eis cum vxoribus et
 puul̄ q̄si sub ludi specie scaphas
 intrare fecerunt et in altum maē
 ducentes cum nichil mali suspi
 carentur submerserunt · Judas
 vero statim prodicionem audiēs
 et iniuriam sue gentis in se re
 torquens subito nocte sup eos
 irruit · portū succēdit · scaphas
 combussit · et eos qui igne fugē
 runt gladio interfecit · Et qz au
 diuit q̄ ioppite itavolebāt facere
 iudeis qui secum habitabant · iō
 simile eis fecit · **I**sta allega quo
 modo multa mala veniunt ex lu
 dis et quomodo extrema gaudij
 luctus occupat · **Proū. xiiij.** Isti
 enim causa ludi mare intraverūt
 sed tamen ibi submersi pierunt
 Et potissime ista possunt dici mi
 stice q̄ filij israhel id est religiosi
 et ecclesiastici nunq̄ dñt cū ioppi
 tis gentilibus id est secularibus lu
 dos facere · nec eis se adiungere ·
 nec in eis plus debito confidere l̄
 ad marina id ē ad fluctuosa mū
 di negocia se transferre · quia ex
 contractu talis societatis prop̄
 eorum mala exempla et deā pos
 sent faciliter spirituale et eternū
 naufragium reportare **Job. iij.**
 non cōvuntur iudei samaitams
Uel dic q̄ Joppite gentiles fig
 nificant demones cum quibus nos
 alij iudei · i. xpiani cōfidentes mix
 ti in hac valle miserie hītam? **Ma.
 xi.** Habitabit lup? cū agno: pard?

aum hedo cubabit. Isti igitur fraudulenter scaphas. i. alta mundi beneficia quandoque ascendere faciunt et sub specie ludi temporalis ad altum mare. i. ad profunda mundi negocia nos deducunt. ubi pro eo pro nos in vicinis deum in inferni supplicis nos immergunt. et sic ludum temporalem quem nobis promittere videbant in tribulatione auerunt. **Proverbia xiiii** Risus dolore miscbitur. **Fatuus** est igitur talium suggestionibus credere et ad eorum predicaciones maris. i. fluctabilis mundi statibus et negociis se credere quod eximio solet pericula animarum provenire. **Iohannes ecclesiasticus xii** dicit. Non credas inimico tuo in eternum. **Judas** tamen. i. christe istam deonum predicacionem et fidelium dampnacionem finaliter vindicabit quando in die iudicii ipso prope petuis incendiis condempnabit. **Matthaeus xx**. Ite maledicti in igne eternum. **Vel** dic generaliter quilibet qui alios periciose decipiunt siue sint seculares quam religiosi ad peccandum trahunt siue deones quam fideles temptando in infernum mergunt. siue mundani perditores quam alios in se confidentes fraudulenter affligunt finaliter punientur et a iuda. i. christo igne perpetuo comburentur et eorum scaphas. i. status et prosperitates finaliter subvertentur. et sic illi qui alios sub ludi specie illuserunt. finaliter illudentur. **Proverbia** tertio Illusores deus illudet. **Hic** dicit quod iudas dimicans contra hostes quodam die multos de suis perdidit sed tamen obtenta victoria cum corpora defu-

torum sepelire vellet iuncta sunt sub tunicis eorum aliquid de donariis ydolorum pro quod manifestum factum fuit quod pro eo perierat quia dona ydolorum contra legis prohibicionem habebant. **Judas** facta collacione per animabus mortuorum oblationem in iherusalē offerri misit. et de resurrectione futura iuste et congrue cogitavit. **Ista** potest allegari contra proprios religiosos claustrales quibus non licet donaria ydolorum idest mundi diuicias que ab ydolis. idest a demonibus dantur habere. nec aliquid sine prelati licentia possidere sed pro certo quia in exercitu iude. idest christi militia et religione multi inuenirentur qui talia donaria sub tunicis habent idem quod occulte sine prelati licentia contra leges et statuta regularia pecunias et decimas possident quapropter fit quod isti in bello contra vicia pereunt. et finaliter morti eterne subiacent. **Unde**. Actuum octavo capitulo. Pecunia tua tecum sit in perditionem. **Vel** dic quod iudas idest bonus prelatus. quando percipit subditos suos mortuos idest in peccato summe de dolere et pro via obtinenda debet oblationes apud deum facere et offerre ut resurrectionis tempore ipsis dignetur dominus indulgere.

Quoniam constantia ipsius rase qui irruentibus super eum gentilibus interfecit seipsum. et propria sua intestina

supurbas piecit et ne illuderet
 a gentilibz propria morte se dif-
 fudit pot applicari ad virtutem
 fortitudines quia temporaliter
 loquendo nihil est audacius vel
 fortius q̄ manus mittere in se
 ipm̄ sicut de cathōe legitur qui
 seipsum occidit Verum quia no-
 stris modernis temporibz nul-
 li est licitum seipm̄ interficere **Nō**
 dico q̄ sicut antiquitus fortius
 et virtuosius reputabat seipm̄
 occidē q̄ aliū: sic spiritualit̄ vir-
 tuosius est q̄ q̄s seipsū vincat et
 corrigat q̄ alios. **Sen.** Fortior ē
 q̄ seipm̄ vincit q̄ qui hostes subie-
 cit. difficile est em̄ seipsum vice-
 re **Cum** nichanor impius cō-
 tra iudā preliatus ipm̄ die sab-
 bi velz inuadere multi iudei qui
 timore ducti sequebant eundem
 suggerebant q̄ die sabbī nō cō-
 fligerēt sed q̄ poti⁹ sabbato glo-
 riam daret **Ipsē** in superbiā du-
 ctus peccit si esset potens in cō-
 lo qui diez sabbati celebrare ius-
 sisset. Quibus afferentibus esse
 dominū deum celi qui sabbatum
 coli iussisset respondit **Et** ego in-
 quit potens sum supra terram:
 qui impero sumi arma et regis
 negotia impleri **Ipsē** igitur sup-
 bus die sabbti confligit in quo
 tamen conflictu corpus et vitaz
 et brachium dexterum amisit
Reuera talibus verbis videntur
 vt̄ tyranni. quia sicut deum i cō-
 lestibus regnare credunt sic seip-
 sos in terra dominari dicunt **Vi-**

detur enim eis q̄ in terra quicqd
 facere libet licet. et q̄ impedire
 ipsozum opa mala nullus possz
Unde ipsi vident̄ dicere illud **eze-**
xi. Longe recedite a domino: vō
 bis data est terra in possessionē
Tales igitur nec dignantur fe-
 sta colere q̄nymmo cōtra iustos
 et simplices solent in sabbatis. i.
 in festiuis diebz pugnare et eos
 rapinis et exactionibus infesta-
 re: propter quod solēt mortem
 eternam incurere **Quia** em̄ li-
 citum est sabbatis et festiuitati-
 bz bona opera facere: multo for-
 tius illicitum est malis operibz
 inhiare **Hic** dicitur q̄ omias
 qui fuit sūmus sacerdos vir bo-
 nus et iustus modestus moribz
 eloquio decorus et a puero in v̄-
 tutibz exercitatus. visus ē iude cō-
 tra nichanorem preliaturo ma-
 nus suas extendere et pro ipso
 exercitu suo deuz exorare visus
 est sibi apparere glorie mirabilis
 sez fratrum et ciuitatis amator
 ihēmias p̄beta. sibi gladium
 aureum porrigens et sibi talia
 verba dicens **Accipe** istum gla-
 diū a deo missuz in h̄ deiciēs ho-
 stes populi mei israhel **Qua** visi-
 one milites iude confortati ma-
 nu quidē pugnātes sed cordibz
 deum ac dominū deprecantes se
 in hostibz fortiter iniecerunt: et
 confortati dei presencia xxx. mi-
 lia hominū de hostibz p̄strauē-
 runt **Nichanorem** vero ducem
 hostilis exercitus occiderūt. **Ad**

Machab. Gals.

uertendum tamen est qd dicti o-
nias et ieremias iam diu mor-
tui erāt. sed in visione machabe
o apparebant. **I**sta possunt al-
legari pro illis qui bellum domi-
ni contra infideles pro fide et cō-
tra impios pro iusticia preliantur.
Constat qd pro talibus omi-
as et ieremias et sancti qui sunt
in paradiso dominum deprecantur
qd qd gladium idest potesta-
tem vincendi et trucidandi ho-
stes ipsis assignare noscuntur.
Quo signo pro certo ita fit com-
muniter qd presentia diuini ad-
iutorij confortati inimicos supe-
rant et hoc potissime quādo ma-
nibus pugnant et deum cordi-
bus orant. **I**sta enim duo iusto
militi cristiano iustum bellū exe-
quenti necessaria sunt manualit̄
pugnare. vt homo debitum su-
um faciat et deū cordialiter ex-
orare vt ipse residuum suppleat
Deemie. quarto. Vna manu fa-
ciebant opus : et altera tenebāt
gladiū. **V**el si vis dic de bello
spirituali contra diabolū carnē
et mundū vbi adiuuamur per
ipsos sanctos et gladio diuini ad-
iutorij p̄munitur et in quo vt

cōiter hostes vincimus dum tā-
men p bona opa maūaliter pu-
gnemus et qd in nob ē faciam?
et qd vt deus residuum suppleat
ipsum cordialiter implorem?

Vel de omia dic qd hoc qd sū-
mus sacerdos idest prelatus di-
gnus sit a domino exaudiri. et
subditis fidelibz opitulari necē
ē qd sit omia q̄ interpretatur me-
rēs domino in spiritu contritus
et cōtribulatus qd sit bonus ius-
tus modestus moribz et eloquio
vel in verb ex̄citatus. **A**d hebre-
vii. **T**alis decebat vt nobis esset
pontifex sanctus innocēs impol-
lutus segregatus a peccatoribz
et excelsior celis factus. **T**ales a
domino exaudiūt. ita qd eorum
p̄abz adiuuant. et spūalibus
hostibus dñantur. **J**acobi sexto
Multum em̄ valet de p̄cāō ius-
ti assidua. **C**ōtra si mali fuerint
preces eoz p nichilo reputāt.
Johannis nono. **D**amus qm̄
p̄cōres deus non exaudit: s̄ si
quis dei cultor est hūc exaudit.

Expliat moralizado super ve-
tus testamentum